

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1-11/2022

KAKOLK 20.12.2022 § 113
3250/02.02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosenusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-marraskuulta 2022 palvelualueittain.

	2022	2021
Talous- ja hallintopalvelut	93 %	84,6 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	62,3 %	59,7 %
Koulutuspalvelut	92 %	91,9 %
Varhaiskasvatuspalvelut	93,7 %	92,4 %
Yhteensä	89,2 %	88,4 %

Talous- ja hallintopalvelujen talous on toteutumassa talousarvion mukaisena.

Hyvinvoinnin edistämispalveluissa sijaisten tarve on ollut odotettua suurempaa. Lisäksi vammaisten lasten opetuksen palvelujen lisääntynyt tarve voi aiheuttaa ylityspainetta odotettua enemmän (erityisesti ukrainalaiset lapset). Odotamme talousarvion ylittävän 0,3M€. Ylityksen lopulliseen suuruuteen vaikuttaa oleellisesti myös ostopalvelujen toteuma (esimerkiksi menoina Rantakylän Normaalkoulun tuki, Valteri, Honkalampi ja tulkkausostot sekä tuloina sairaalaopetuksen kuntalaskutus ja Soten laskutus kuten vammaispalvelulain mukainen kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito).

Koulutuspalvelujen talousarvio odotetaan ylittävän 0,4M€. Sairauspoissaoloja on ollut odotettua enemmän. Talousarviomuutoksessa elokuussa oletettiin, että Koronasta johtuvia sairauspoissaoloja ei enää olisi. Lisäksi kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen tarpeen lisääntyminen aiheuttaa ylityspainetta.

Varhaiskasvatuspalveluiden ylityspaine on 0,6M€. Syksyn aikana sairauspoissaoloja on ollut koronasta ja kausiflunssasta johtuen odotettua enemmän. Varhaiskasvatustakiin lisätyn tuen osion vuoksi on jouduttu palkkaamaan lisää henkilöstöä ennakoitua enemmän, koska tukea tarvitsevia lapsia on lähes kaikissa päiväkotiryhmissä. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa myös tuen kertomien käyttöönotto on nostanut kustannuksia.

Toteumaan voi vielä vaikuttaa vuodenvaihteen tasauslaskut ja jaksotukset.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalveluissa kehitystyötä jatketaan. Joensuun kaupungille on perustettu matkasihteeri tiimi, jonka toimintaan talous- ja hallintopalvelut osallistuu.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Yhteisötila Satamalla on käynyt harjoittelijoita Kareliasta ja Riverian

perustutkinnosta sekä TUVA:sta. Asiakaskäyntikerrat 260–280 hlö/kk. PK- Sotun kautta on jatkettu digineuvontaa. Osa talon kävijöistä on niin huonokuntoisia, että tarvitsevat apua (Alzheimer, neurologinen sairaus tms.) ja tästä syystä myös huoli-ilmoituksia on jouduttu tekemään.

Kerhotalo Ruplalla varauskalenteri on lähes täysi ja järjestöjen sunnuntaitansseissa ja ylipäätään toiminnan volyymissä on palattu koronaa edeltävään aikaan.

Kaupungin järjestöavustusten uudistumisesta pidettiin järjestötapaaminen, johon osallistui 103 järjestöjen edustajaa.

Nuorisopalveluiden avoimissa nuorten illoissa on ollut runsaasti kävijöitä. Suurin kävijämäärä on ollut Whisperillä, jossa yksittäisiä kävijöitä eli eri kävijöitä tilastojen mukaan 512, käyntikertoja yhteensä 3020.

Nuorisotiloilla toteutettiin loka-marraskuussa valtakunnallinen nuorisotilatoiminnassa olevien nuorten kysely, johon Joensuusta saatiin vastauksia 177. Kyselyssä nuoret vastasivat erilaisiin väittämiin asteikolla 1–5 (1 täysin eri mieltä - 5 täysin samaa mieltä). Vastajat pitivät nuorisotilojen toimintaa hyvänä ja mainitsivat mm. Nuorisotilan ilmapiirin olevan hyvä (4,4), tila oli viihtyisä (4,4), tilan ilmapiiri turvallinen (4,5), tilassa riittävästi tekemistä (4,3) ja aukioloajat sopivat (4,0).

Wauton vierailu Joensuussa lähenee loppuaan. 22.6.–22.11. välisenä aikana Wauto on ollut liikkeellä 54 kertaa. Nopeasti suurin tarve on kohdentunut Rantakylän, Utran ja Reijolan alueille. Yhteensä 13–18 –vuotiaita nuoria on tavattu 1521 ja 18–29 –vuotiaita 147. Suurin osa nuorista on kohdattu Wautossa sisällä, mutta jonkin verran myös Nuoria on puhututtanut eniten päihteet, koulunkäynti ja vapaa-aika. Verkostojen palautteesta sosiaalityö tunnisti lastensuojeluilmoitusten

Nuorisovaltuustovaaleilla valittiin 20 varsinaista jäsentä ja 20 varajäsentä. Äänestysprosentti oli 42,3 % (1884 ääntä).

Reijolaan ja Uimaharjun torin viereen avattiin kaikille avoimet graffitiseinät.

Lapsiystävällinen kunta -työskentelyssä on saatu valmiiksi ohjeistus ja sähköinen työkalu lapsivaikutusten arviointiin osana laajempaa ennakko-vaikutusten arviointi –kokonaisuutta. LAVA-prosessin kehittämistä on marraskuussa jatkettu toisessa pilotissa, jossa kartoitetaan Reijolan ja Niittylahden alueen palveluverkon eri vaihtoehtojen lapsivaikutuksia.

Kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä myönteisen rahoituspäätöksen vuosille 2023–2024 koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi yhteensä 709 000 euroa, josta varhaiskasvatukseen 226 880 euroa ja perusopetukseen 482 120 euroa.

Koulutuspalvelut

Loka-marraskuussa pohjustettiin rehtoreiden kanssa lukuvuoden 2023–2024 koulujen resurssien määräytyminen ja koulujen resurssien käytön suunnitteluprosessi. Tarvittaessa resurssien käyttöä tarkennetaan kaupunginvaltuuston TA2023-päätöksen jälkeen.

Marraskuun alussa käynnistettiin lukuvuoden 2023–2024 perusasteen oppilaaksi otto ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle.

Loka-marraskuussa tehtiin mahdollisten sähkökatkojen varautumissuunnittelua.

Syksyn loppuun mennessä kouluihin on otettu yhteensä yli 100 ukrainalaista oppilasta, joista osa on sijoittunut jo kesän aikana jatko-opintoihin, muuttanut muualle tai palannut Ukrainaan. Syksyn aikana on tullut uusia valmistavan oppilaita erityisesti Aasian maista ja Venäjältä. Joitakin yksittäisiä oppilaita on myös Ukrainan etäopetuksessa. Valmistavan opetuksen ryhmämuotoisissa

luokissa on tällä hetkellä yli 140 oppilasta. Hakijoita on edelleen paljon Venäjältä. Paine ryhmien lisäämiseen on suuri, mikäli tulijoiden määrä jatkaa kasvua.

Koulutuspalvelut ja Opetushallitus toteuttivat 10.-11.11.2022 valtakunnalliset XIV Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kansainvälisyyspäivät teemalla Iloisesti Ihmisiksi! – Osaaminen syntyy yhdessä. Joensuuhun kokoontui 200 varhaiskasvatuksen ja koulutuksen ammattilaista sekä Suomessa vierailevat yhdysvaltalaiset Fulbright-opettajat. Päivien aikana luennoilla, opetustuokioissa ja työpajoissa opiskeltiin kansainvälisyyden kohtaamista oppijoiden kanssa, kotikansainvälisyyttä sekä kansainvälistymismahdollisuuksia.

Kuhasalossa järjestettiin kaikille avoin valon, tunnelman ja musiikin Rauhan valot! -elämyspolku perjantaina 25.11. klo 17–19. Tapahtuman toteuttivat koulutuspalvelut (Globaali kestävä tulevaisuus -painopiste) ja ENO-verkkokoulu (Light for Peace). Kuhasalossa kävi illan aikana yli 1000 joensuulaista. Kuhasalon tapahtumassa syntyneet valoviestit julkistetaan ENO-verkkokoulun kansainvälisenä tapahtumapäivänä 2.12.2022. Valotapahtuma toteutetaan vuosittain eri puolilla Joensuuta. Viime vuonna se järjestettiin yhteistyössä Utran koulun kanssa Utransaarella.

Karsikon uuden alakoulun toiminta käynnistyi viikolla 43, joten Pielisjoen koulun muutostöiden II-vaihe voitiin aloittaa entisissä Karsikon koulun tiloissa.

Riikosen hallin muutostyöt Sirkkalan liikuntakeskuksessa jatkuvat. Muutostöiden yhteydessä on jouduttu uusimaan hallin kattorakenteita, jonka vuoksi halli valmistuu vasta 31.8.2023. Kalustamisen ja varustamisen jälkeen, halli saadaan käyttöön arviolta 1.10.2023.

Enon uuden alakoulun hanke etenee suunnitellusti. Koulun rakentaminen alkaa vuonna 2023 ja koulu otetaan käyttöön elokuussa 2024.

Hammastahlan alakoulun hankesuunnitelma odottaa kaupunginvaltuuston päätöstä.

Varhaiskasvatuspalvelut

Marraskuussa korona ja sitkeä flunssa aiheuttivat paljon sairauspoissaoloja varhaiskasvatuksessa, ja esihenkilöille haasteita löytää sairastuneiden työntekijöiden tilalle sijaisia. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa jouduttiin marraskuussa hetkellisesti supistamaan, mutta päiväkotien henkilöstömitoituksista ei tingitty tälläkään kertaa.

Varhaiskasvatuslakiin lisättiin 3a luku eli Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen 1.8.2022 alkaen. Lisäys toi varhaiskasvatukseen tuen tasot: yleisen, tehostetun ja erityisen tuen sekä tuen muodot: pedagogiset, rakenteelliset ja hoidolliset tukitoimet. Lain mukaan tehostetusta ja erityisestä tuesta on tehtävä hallintopäätös viipymättä (varhaiskasvatuslaki 15e §). Joensuussa kaupungin varhaiskasvatuksessa hallinnollisten päätösten valmistelu kuuluu varhaiskasvatuksen erityisopettajille ja tehostetusta tuesta päätöksen tekevät yksiköiden esihenkilöt ja erityisestä tuesta varhaiskasvatusjohtaja. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa hallinnolliset päätökset valmistelevat varhaiskasvatuksen kiertävät erityisopettajat yhdessä yksityisen yksikön kanssa ja päätöksen sekä tehostetusta tuesta että erityisestä tuesta tekee varhaiskasvatusjohtaja. Nämä varhaiskasvatuslain muutokset tukeen liittyen on vaatinut paljon töitä sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajilta että esihenkilöiltä tämän syksyn aikana. Hallinnolliset päätökset on kuitenkin valmisteltu erittäin hyvin, joka on helpottanut ja sujuvoittanut päätöksentekoa.

Varhaiskasvatuslain 35 § toteaa rakenteellisista tukitoimista seuraavaa: Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai tehostettua tai erityistä tukea tarvitseva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka ryhmän kasvatustavaksi työntekijöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Rakenteellisten tukitoimien toteuttaminen on aiheuttanut sekä eri kunnille että yksityiselle varhaiskasvatukselle haasteita. Myös joidenkin

Joensuussa toimivien yksityisten päiväkotien on ollut vaikeaa toteuttaa lain mukaisia rakenteellisia tukitoimia (tehty tähän mennessä noin kymmenen hallinnollista päätöstä).

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatustilain mukaiset rakenteelliset tukitoimet on pyritty toteuttamaan mahdollisimman hyvin, vaikka se on vaatinutkin lisää työntekijöitä ja taloudellisia resursseja. Rakenteellisten tukitoimien toteuttaminen aiheuttaa erityisiä pulmia kaupungin varhaiskasvatuksessa vasta vuodenvaihteen jälkeen, jolloin varhaiskasvatuspaikat ovat täynnä, eikä ryhmien lapsimäärää ole enää mahdollista pienentää. Tällöin ainoaksi vaihtoehdoksi jää lisähenkilöstön palkkaaminen (kasvatusvastuullisten tai varhaiskasvatuksen avustajien).

Karvi eli Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa varhaiskasvatukseen uuden kansallisen laadunarviointijärjestelmän Valssin, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän laadunhallinnassaan. Valssi on mahdollista ottaa käyttöön kunnissa elokuussa 2023. Karvi ilmoitti lokakuussa, että se etsii erilaisia kuntia ja palveluntuottajia pilottiin, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa ja saada palautetta Valssin ja arviointityökalujen toimivuudesta. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus ilmoitti halukkuutensa tähän pilottiin ja 8.11.2022 Karvi viestitti, että: saimme runsaasti hakemuksia, joiden joukosta valitsimme kuntanne/organisaationne mukaan pilottiin. Pilotti toteutetaan kevään toimintakautena 2023.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus on mukana myös Väestöliiton hankkeessa Työkaluja kehotunnekasvatukseen ja turvataitoihin (Linnunlahden päiväkot, Hammaslahden päiväkot Hippiula, Enon Metsätähti, Jukolan päiväkot, Niinivaaran vuoropäiväkot, Pajakadun päiväkot ja Karsikon esiopetus, Penttilän päiväkot sekä kaupungin yksiköiden esihenkilöt). Hankkeen tavoitteena on vahvistaa lasten seksuaalista turvallisuutta, lisätä varhaiskasvatuksen työntekijöiden turvataito-osaamista ja edistää Joensuun varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Hankkeen vetäjinä toimivat Raisa Cacciatore ja Henriikka Kangaskoski.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 30.11.2022

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.